

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Quæstio II. An Minorennis ob crimen Magiæ & Maleficii pœnâ ordinariâ
affici, atque in specie noster Casparellus, possit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)

delinquentis, nunquam ferè pœna ordinaria infligi possit, sed ea vel mitigari deberet, & ipsi Judices in-

numeris scrupulis exponerentur non sine damno reipublicæ.

QUÆSTIO II.

An minorennis ob crimen Magiæ & maleficii pœnâ ordinariâ affici possit? atque in specie noster Casparellus?

Quamvis plerique DD. severius procedendum esse velint contra adolescentes atrociorum criminum reos, quæ inter utique est Magia & maleficium, tamen non desunt, qui etiam in hoc crimine mitius cum puberibus seu minoribus agendum esse censeant, nisi plenam pubertatem adepti sint. Manz in *decis. Palat. q. 72. n. 25.* cum Thoma Mezger *conf. crim. 7. n. 3.* plures allegante. Et licet alii hac in parte multum tribuant arbitrio Judicis, tamen addunt, hoc arbitrium nunquam extendendum esse ad ultimum supplicium ante decimum sextum ætatis annum completum, nisi maximæ circumstantiæ accederent. Binsfeldius ad l. 5. C. de malef. & mathem. fol. 521. & 524. Th. Mezger *cit. conf. 7.* ubi notant, talem ætatem minorem asservandum & instruendum, vel etiam, ut ex laudato Manzio n. 17. allegante responsum Juridicæ Facultatis Ingolstadiensis de 20. Sept. 1646. virgis acerbis castigandum. Ratio esse potest partim, quia tales

adolescentes & juvenes sæpe in infantiâ à parentibus pervertuntur, demoni mancipantur, Deo renuntiare jubentur, ad nocturna conventicula abducuntur, partim quia hoc delictum est tale, ex quo ante maturiorem ætatem propriis viribus extricare se nequeunt ob gravissimas tentationes diaboli, visibiliter sæpe apparentis, non solum allicientis sed etiam minitantis ac propè compellentis, quibus superandis vix majorennis & grandævi sufficiunt. Dein pro Casparello

2. Facere potest, quòd nunquam convictus vel confessus fuerit, se ulli hominum nocuisse seu in vita & membris, seu in animalibus &c. Sed illi magi, sagæ &c. quæ licet diabolo se devoverint, cum eo se commiscuerint, Deum abnegarint &c. ad nullos tamen actus nocivos progressi sunt, nec maleficium externum commiserunt, ultimò supplicio non sunt afficiendæ in Imperio Romano propter Constitutionem Pœnalem Caroli

Caroli V. art. 109. ubi die Todes-
Straff denjenigen Zauberern allein
aufgelegt wird, so den Leuten
durch Zaubereyen Schaden oder
Nachtheil zugefügt. Wo aber
jemand Zauberey gebraucht, und
damit niemandt Schaden gethan
hätte, die sollen gestrafft werden
nach Gelegenheit der Sachen.
Richard, conf. 112. vol. Germ. Gilhau-
sen in Arb. Judic. Crim. c. 2. tit. 17. n.
17. Jo. Harpprecht ad §. 5. n. 306. seq.
Instit. de publ. Judic.

Sed quidquid sit de istis, ego ta-
men cum communiore, imò plero-
rumque, censeo, minorem, saltem si
16. annos ætatis implevit, posse ob
crimen magiæ & maleficii poenâ
mortis affici, imò ordinariè, licet di-
ctos annos necdum impleverit, sed
proximus adhuc sit impubertati, si
hanc egressus idem crimen adhuc ex-
ercuit (nam delicta vel in infantia vel
in impubertate jam commissa præcisè
in tantum attendenda sunt, in quan-
tum ex contracto habitu magis incor-
rigibilis apparet, neque delicta im-
puberis, modò minoris effecti, gra-
vius puniri possunt, quàm eo tem-
pore, quo commissa sunt. l. 1. pr. ff. de
penis. Jul. Clarus §. fin. q. 60. n. 5. cum
attendendum sit tempus delicti, non
punitionis. Farinac. q. 92. n. 162.)
Extendo assertionem etiam ad Ca-
sparellum, præsertim cum annum
16. ætatis iam compleverit, & in pu-
bertate atrocissimum hoc crimen pa-
trare perrexerit. Nec propterea ti-

meo irregularitatem; nam Jurispe-
ritus de aliquo Reo, etiam in parti-
culari, consultus & speculativè ac ge-
neratim solum respondens, quid
Leges de tali delicto statuant, nihil
circa reum in particulari suadendo vel
prescribendo, non fit irregularis.
Molin. de J. & J. tr. 3. d. 74. n. 6.
Layman. l. 3. tr. 3. p. 3. c. 7. n. 4. assert.
4. & alii. Taceo, quòd mea hæc
sententia nullo modo amplius pro-
movere possit mortem Casparelli.

Fluit hæc resolutio ex resolutione
quæstionis primæ, & roboratur inde,
quòd plerique in atrocissimis delictis,
& valde perniciosis, uti est magiæ,
& licet aliàs mitius de minoribus senti-
ant, hos à poena mortis non excusent
vel liberent, licet poenam strictè ordi-
nariam, v. g. vivicomburium, ipsis
non dicent, sed truncationem capi-
tis, & corporis combustionem &c.
Ratio est, quia crimen magiæ plurima
alia, & quidem gravissima, morte di-
gnissima, utpote in Divinæ Majestatis
offensam intolerabilem, & in reipu-
blicæ detrimentum gravissimum ten-
dentia, comitari solent, uti sunt scæ-
dus cum diabolo initum, promissa
ipsi fidelitas cum totali mancipatione,
adoratio diaboli, abjuratio veri Dei,
blasphemix in Deum, Christum, &
Sanctos, conculcatio hostiarum con-
secratarum, SS. imaginum, rerum-
que sacrarum abusus, sodomix, &
omnis generis scædissimæ turpitudi-
nes in genere luxuriæ, concubitus
cum diabolo, studium nocendi ho-
minibus in corpore, in animalibus,
& fru-

& fructibus &c. Quibus omnibus accedit, quod huiusmodi homines rarissimè redeant ad frugem, ferè incorrigibiles & inemendabiles sint, imò de die in diem peiores fiant, ut experientià constat. Cuilibet autem Magistratui de Jure Naturali, Divino, ac Humano incumbit malis ac perniciosis hominibus rempublicam purgare, ac imminetia avertere damna. Textus in l. congruit ff. de Off. Praef. praesertim idololatrae, blasphemae, Sodomitae, Sortilegi, rebus sacris impiè abutentes, & nefandarum libidinum rei, sunt extirpandi, cujusmodi gravissimae abominationes scelerum atrocissimum, magiae crimen, velut orcini satellites stipare solent. Unde non desunt Auctores, qui cum Carpzovio p. 3. Prax. Crim. q. 243. n. 48. seqq. & Weizenegger de servit. demon. diss. 6. c. ult. n. 195. 198. Th. Mezger d. cons. 7. n. 3. Besoldo in Thes. prax. v. Heren. s. fürs ander. imò & ipso Binsfeldio fol. 521. velint. etiam impuberes, & pubertati proximios, hoc scelere infectos, si in ipsis appareat insignis & supina malitia, quae aetatis defectum suppleat, nec aliqua emendatio speranda, saltem gladio, si non subinde propter circumstantias etiam ipso igne, nec ex peccato annò decimo sexto aetatis, puniendos esse; eò quod iniquum sit alios, vel etiam totam communitatem, ac De Sanctorumque honorem tam manifesto, imò certo periculo expone-re tolerando tam enormia & noxia scelera sub praetextu infirmioris

adhuc aetatis. per l. non debet ff. de R. J. § l. Sancimus C. de pœnis. quae enim est misericordia uni parcere, & omnes, praesertim Divinum cultum, in discrimen adducere? nocet enim hominis, qui parcat malis. can. qui vitii, caus. 23. q. 5. l. si apparitor. C. de cohortalibus. lib. 12. Nov. 17. c. 5. Quamvis itaque Judex in levioribus criminibus prior esse debeat ad absolvendum & liberandum, minimè tamen in gravioribus, quae Divino honori aequè ac saluti reipublicae bellum movent. Suadent tamen aliqui, ut apud impuberes prius consulatur Princeps.

Confirmatur 1. ex Constitutione Bavariae de anno 1611. fol. 3. art. 1. apud Manzium d. l. n. 32. ubi sic habetur: Ein jedweder, so den bösen Geist, oder den Teufel, solcher Gestalt und Meinung, als wie GOTT, außstructlich antuffet, oder andettet, solle mit dem Feuer vom Leben zum Tod gerichtet werden. Confirmatur 2. ex Const. Paen. Caroli V. a. 164. ubi habetur, quod apud puberes vel impuberes pubertati proximios ob furtum ex circumstantiis grave, v. g. cum abusu & irreverentia rei sacrae, ubi malitia supplet aetatem, Judex possit poenam usque ad ultimum supplicium exaspere: ergo, si id in minoribus delictis fieri potest, nempe ob furtum quantum magis obrinebit in atrocissimis, in quorum genere primum fere locum vindicat crimen maleficorum & sagarum & magorum ob magnitudinem scelerum conjunctorum? Confirma- tur 3.

tur 3. ex l. excipiuntur ff. de S. C. Syllan. ubi in poenam capitale[m] condemnatus est puer, quod dolo duntaxat praesumptio eadem domini sui non revelaverit: quid patietur puer castra diaboli securus, & nefanda contra Deum & res sacras atque rempublicam ausus?

Huic doctrinae non obstant objecta. Non primum quia alii DD. frequentiori calculo, imò & ipsimet allegati, admittunt, magiae reos, ubi insignis apparet malitia, nulla autem vel ferè nulla spes constantis emendationis, è medio tollendos esse, etiam impuberes adhuc, saltem pubertati proximos, & ante 16. aetatis annum; post hunc verò plerique id concedunt. Aliud forsitan esset, si à parentibus vel aliis ferè sine sua culpa in infantia adhuc seducti nec dum satis apprehendere malitiam potuissent notentur, vel spes non modica per mitiores poenas, diligentem custodiam, instructionem, & pietatis exercitia per accidens se proderet. Non secundum, quia Constitutio Carolina quoad illam partem, in qua poenam non capitale[m] statuit in eos, qui nemini nocuerunt, non videtur loqui de veris sagis, magis, & ariolis, sed de iis, qui factum cum diabolo non inierunt, eundem non adorant, eidem se non manciparunt, Deum non abdicarunt, cum diabolo

Sodomiam & alias libidines non exercuerunt &c. sed solum arte diabolica divinant, consulentibus dant responsa, & similia sortilegia & superstitiones exercent. Ratio sic explicandi petitur tum ex autoritate DD. qui cum Berlich. p. 4. concl. 5. n. 38. 42. 46. seqq. Matth. Stephani ad Const. Carol. art. 109. Frider. Martini ibid. Less. l. 2. c. 44. dub. 4. in fin. Th. Mezger conf. Crim. 1. n. 51. Binsfeld. ad L. 5. C. de Malef. concl. 2. q. 1. fol. 493. 495. Besoldo lo. cit. n. 1. §. quodque magi tenent, veros magos & Sagas, licet nemini nocuerint in corpore, animalibus, fructibus, & fortunis, ad ignem, vel ratione aetatis aut aliarum circumstantiarum ad mitius mortis genus condemnari posse ac debere: tum quia sic in praxi observatur passim: tum quia Constitutio Bavarica, & Saxonica, tanquam particularia magnorum Germaniae districtuum statuta, non attendunt ad damna ab huiusmodi magis & sagis illata aliis: tum quia ipsa Carolina Const. fures, etiam minorenes, quin & pubertati proximos, quandoque ultimum supplicio afficit: ergo credibile non est, quod magos, qui Deum abjurant, blasphemant, Diabolum adorant, ei se devovent &c. velit exemptos à poena ordinaria magorum, licet nemini nocuerint.